

Dabas aizsardzības
pārvalde

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Dabas aizsardzības pārvaldes

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS
par 2016. gadu

2017.
Sigulda

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	2
PAMATINFORMĀCIJA.....	3
Dabas aizsardzības pārvaldes juridiskais statuss un struktūra	3
Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīga.....	3
Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni un mērķi	4
Dabas aizsardzības pārvaldes 2016. gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)	5
Padotībā esošās iestādes	6
DARBĪBAS RĀDĪTĀJI.....	7
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	7
Informācija par 2016. gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām	8
Informācija par valsts aizdevumu izlietojumu projektu īstenošanā	9
Dabas aizsardzības pārvaldes veiktie un pasūtītie pētījumi 2016. gadā.....	9
Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	12
Dabas aizsardzības pārvaldes īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums.....	24
PĀRVALDES PERSONĀLS.....	29
DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	31
Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	31
Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņāšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti	31
Sadarbība ar nevalstisko sektoru	32
2017. GADA GALVENIE UZDEVUMI.....	33

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
(Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām)

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

LVAFA – Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija

NVO – nevalstiskās organizācijas

PAMATINFORMĀCIJA

Dabas aizsardzības pārvaldes juridiskais statuss un struktūra

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1. panta 3. punktu Dabas aizsardzības pārvalde ir iestāde – institūcija, kas darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē, piešķirti finanšu līdzekļi tās darbības īstenošanai un ir savs personāls, un saskaņā ar šā likuma 1. panta 5. punktu tiešā pārvalde ir Latvijas Republikas kā sākotnējās publiskās personas iestādes un amatpersonas.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 2. pantā noteiktajam likuma mērķim, Dabas aizsardzības pārvaldes mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, atklātu un sabiedrībai pieejamu valsts pārvaldi, ievērojot šā likuma 10. pantā noteiktos valsts pārvaldes principus.

Dabas aizsardzības pārvalde darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumiem Nr. 507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” (turpmāk – Nolikums), kas izdots saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 16. panta pirmo daļu.

Dabas aizsardzības pārvalde kā tiešās pārvaldes iestāde saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 5. panta pirmo daļu pārstāv Latvijas Republiku.

Dabas aizsardzības pārvaldes struktūru veido šādas centrālās struktūrvienības:

- Stratēģiskās vadības un koordinācijas departaments (ietver arī Politikas ieviešanas un un tiesību aktu uzraudzības nodaļu, Kompensāciju administrēšanas un administratīvo aktu kvalitātes vadības nodaļu);
- Dabas aizsardzības departaments (ietver arī Monitoringa un plānojuma nodaļu, Dabas datu nodaļu un CITES nodaļu);
- Nodrošinājuma un finanšu departaments (ietver arī Budžeta un finanšu nodaļu Projektu nodaļu, Personāla un lietvedības nodaļu, Īpašuma pārvaldības nodaļu);
- Sabiedrisko attiecību nodaļa.

Pārvaldes struktūrā ietilpst šādas teritoriālās struktūrvienības:

- Vidzemes reģionālā administrācija,
- Latgales reģionālā administrācija;
- Kurzemes reģionālā administrācija;
- Pierīgas reģionālā administrācija.

Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīga

Dabas aizsardzības pārvalde ir Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esoša iestāde, kuras mērķis ir sekmēt vienotas dabas aizsardzības politikas realizēšanu Latvijā, kā arī veikt efektīvu Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu un pārvaldīšanu.

Dabas aizsardzības pārvaldei saskaņā ar Nolikumu ir noteiktas šādas funkcijas:

- Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšana;
- valsts dabas aizsardzības politikas īstenošana, tai skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā;
- uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām;
- kompetentās iestādes funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņveidīgajiem;
- kompensāciju izmaksu administrēšana par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī zaudējumu atlīdzības izmaksu administrēšana par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni un mērķi

Dabas aizsardzības pārvaldes darbības mērķi ir nodrošināt vienotu dabas aizsardzības politikas īstenošanu visā Latvijas teritorijā, īstenot efektīvu dabas vērtību pārvaldību, veicinot cilvēku un dabas harmonisku līdzāspastāvēšanu, kā arī veicināt sabiedrības izpratni par dabas vērtībām un ikviena lomu to saglabāšanā un uzlabošanā.

Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni, kā iestādes uzdevumi, ir noteikti iestādes nolikumā. Galvenie no tiem ir šādi:

- organizēt un uzraudzīt dabas aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu aizsargājamām teritorijām, kā arī veicināt un koordinēt minēto plānu ieviešanu;
- sniegt priekšlikumus par jaunu aizsargājamo teritoriju izveidošanu, aizsargājamās teritorijas kategorijas vai aizsargājamo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumu maiņu, kā arī aizsargājamās teritorijas iekļaušanu starptautiskajos aizsargājamo teritoriju tīklos;
- sniegt atzinumu par aizsargājamās teritorijas statusa likvidēšanas pamatotību;
- organizēt un uzraudzīt sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu, kā arī veicināt minēto plānu ieviešanu;
- organizēt īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī īpaši aizsargājamo biotopu optimālus uzturēšanas un atjaunošanas, kā arī aizsardzības pasākumus;
- sagatavot informāciju sabiedrībai un Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu;
- plānot un organizēt nepieciešamos dabas aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus aizsargājamās teritorijās un mikroliegumos;
- īstenot projektus dabas aizsardzības jomā;

- kontrolēt aizsargājamo teritoriju, sugu un biotopu, kā arī mikroliegumu aizsardzību regulējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- kontrolēt tirdzniecību ar apdraudētajiem savvaļas dzīvniekiem un augu sugu īpatņiem;
- saskaņā ar dabas aizsardzību regulējošajiem normatīvajiem aktiem izsniegt un anulēt atļaujas, kā arī apturēt to darbību, sniegt atzinumus un saskaņojumus dabas aizsardzības jomā;
- nodrošināt informatīvo zīmju izvietojumu dabā aizsargājamo teritoriju ārējo robežu apzīmēšanai;
- koordinēt un veicināt aizsargājamās teritorijās zinātniskos pētījumus un monitoringu dabaszinātņu jomā, apkopot un glabāt zinātnisko pētījumu rezultātus un monitoringa datus, uzkrāt un apkopot informāciju par veiktajiem, notiekošajiem un nepieciešamajiem dabas aizsardzības pasākumiem aizsargājamās teritorijās un mikroliegumos;
- izglītot sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos;
- sniegt teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamo informāciju par aizsargājamām teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un to aizsardzības režīmu, kā arī, ja pašvaldība atrodas aizsargājamā teritorijā, sniegt nosacījumus teritoriju plānojumu izstrādei un atzinumus par teritoriju plānojumiem;
- saskaņā ar normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības plāniem apsaimniekot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valdījumā esošos valsts nekustamos īpašumus, kuri nodoti pārvaldes turējumā;
- veicināt sabiedrības (tai skaitā zemes īpašnieku) iesaistīšanu aizsargājamo teritoriju un mikroliegumu apsaimniekošanā un sugu un biotopu aizsardzībā;
- Eiropas Vides aģentūrai sniegt datus par aizsargājamām teritorijām, aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un biotopiem.
- Sertificēt sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertus, veikt ekspertu profesionālās darbības uzraudzību un izvērtēt ekspertu profesionālo darbību, izveidot un uzturēt ekspertu reģistru, kā arī izvērtēt citus ar sertificēšanu saistītus jautājumus;
- Veikt citus uzdevumus saskaņā ar iestādes nolikumu u.c. normatīvajiem aktiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes 2016. gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)

2016. gadā īstenojamie uzdevumi un prioritārie pasākumi noteikti iestādes gada darba plānā. Par pērnā gada prioritātēm noteiktas:

- ekspertu sertificēšanas sistēmas pilnveidošana darba kvalitātes uzlabošanai;
- DAP ekspertu apmācības;

- Iekšējās kontroles sistēmas izveidošana un darbības nodrošināšana;
- realizēt visu uzsāktu EK Life programmas finansēto projektu aktivitātes;
- veikt nepieciešamos sagatavošanas procesus Latvijas biotopu kartēšanas uzsākšanai 2016. gada rudenī;
- sekmīgi veikt dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas kontroles ĪADT, CITES uzraudzības un kontrolējošās iestādes funkcijas u.c. normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus;
- turpināt dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" uzlabošanu un papildināšanu;
- veicināt dabas izglītības centru darbību un sekmēt sabiedrības informēšanas pasākumus.

Padotībā esošās iestādes

Padotībā esošo iestāžu nav.

DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

1. tabula.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2015. gadā (faktiskā izpilde)	2016. gadā (euro)	
			apstiprināts likumā*	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	11 404 044	6 356 727	5 405 245
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	9 489 630	5 823 472	4 827 108
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	697 239	213 431	357 173
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 160 179	249 446	175 862
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	1 900	-	-
1.5.	transferti	55 096	41 681	45 102
2.	Izdevumi (kopā)	10 684 251	7 774 401	6 001 436
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 736 341	6 963 700	5 407 596
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 773 148	5 554 901	4 639 934
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	720 212	1 085 370	556 151
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	139 576	28 678	28 611
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	103 405	294 751	182 900
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 914 103	810 701	593 840
2.3.	kapitālo izdevumu transferti	33 807	-	-

* 2016. gada precizētais plāns atbilstoši FM rīkojumiem

2016.gadā Pārvalde īstenoja šādas budžeta programmas un apakšprogrammas:

- 24.00.00 Dabas aizsardzība
 - 24.08.00 Nacionālo parku darbības nodrošināšana
- 21.13.00 Nozares vides projekti
- 69.00.00 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana
- 70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana
 - 70.06.00 LIFE programmas projekti
- 71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu projektu un pasākumu īstenošana.

Jaunās politiskās iniciatīvas „Dabas kapitāla izmantošana zaļās tautsaimniecības veicināšanai” ietvaros nodrošināts.

2016. gadā plānoto pasākumu īstenošana:

Nodrošināta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, tajā skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), aizsardzība, veicot normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanas kontroli, organizējot un uzraugot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādi, vērtējot paredzēto darbību ietekmi un izsniedzot atļaujas, saskaņojumus un atzinumus darbību veikšanai, kā arī sniedzot atzinumus par paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtējumiem un ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma ziņojumiem, atjaunojot un uzturot tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objektus šajās teritorijās.

Nodrošināta īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu, tajā skaitā Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu, aizsardzība un to labvēlīgs aizsardzības statuss, veicot normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanas kontroli, organizējot un uzraugot sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi – mežzirbei; lācim; lūsim; vilkam; dīķa naktssikspārnim; ūdram; sugu grupai “Roņi”; sugu grupai “Pūces”, kā arī veicot pļavu, meža un purvu biotopu un tekošu saldūdeņu biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus.

Dabas aizsardzības pārvaldes vides inspektori kopā veikuši 814 pārbaudes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un sugu un biotopu aizsardzību un izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanā, kā rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 78 personas par kopējo summu 3 700 euro.

Īstenota starptautiskās tirdzniecības ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām uzraudzība, izsniedzot atļaujas nemedijamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām, kā arī, pamatojoties uz riska analīzi un priekšizpēti, - Dabas aizsardzības pārvaldes vides inspektoriem veicot normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanas kontroli, kā rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 5 personas par kopējo summu 940 euro, izņemti un konfiscēti nelikumīgi iegūtie savvaļas dzīvnieku sugu īpatņi: peļu vanaga, vistu vanaga, meža pūces un divu peļu kliju izbāžņu sagataves, četri kažokādu izstrādājumi ar vilka ādas apdari un ocelota kažokādas josta. Koordinēta un ņemta dalība Interpol organizētajā operācijā “Thunderbird”, kā ietvaros kopā ar Valsts Policiju veiktas pārbaudes 18 tirdzniecības vietās.

Sniegta informācija Eiropas Komisijai un sabiedrībai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000) un īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli šajās teritorijās – aktualizēta informācija Eiropas Vides aģentūras ĪADT datubāzē (CDDA) un informācija iesniegta Eiropas Vides aģentūrai.

Sniegta teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamā informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī nosacījumi teritoriju plānojumu izstrādei un atzinumi par teritoriju plānojumiem.

Nodrošināta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu, īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšana dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, aktualizēta un papildināta informācija. Dabas datu pārvaldības sistēma „Ozols” ir pieejama kā e-pakalpojums divos līmeņos – kā publiskam („Viesa” statusā) un autorizētam („Reģistrēta lietotāja” statusā) lietotājam, tie savstarpēji atšķiras ar pieejamo datu detalizācijas pakāpi un datu apstrādes iespējām.

Jaunās politiskās iniciatīvas „Vides monitoringa un zvejas kontrole” ietvaros nodrošināts

2016. gadā paredzēto pasākumu īstenošana:

Ieviesta Natura 2000 vietu monitoringa programma atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība” – bezmugurkaulnieku; zivju, nēģu un vēžu; abinieku un rāpuļu; ūdru; lāču; vaskulāro augu; putnu apakšprogrammās.

Ieviesta fona monitoringa programma atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība” – ziemojošo ūdensputnu sauszemē; dienas putnu; nakts putnu lauksaimniecības zemēs; plēsīgo putnu; Latvijas ligzdojošo putnu izplatības; bezmugurkaulnieku; zivju, nēģu un vēžu; abinieku un rāpuļu; ūdru; lāču; jūras piekrastes biotopu apakšprogrammās. Turpinās migrējošo putnu un sikspārņu fona monitoringa programmas apakšprogrammu ieviešana. Papildus turpinās vides monitoringa programmas „Bioloģiskā daudzveidība” sadaļas - speciālā monitoringa programma ieviešana melnā stārķa; susuru; sīko zīdītāju apakšprogrammās.

Īstenotas aktivitātes sabiedrības izpratnes par dabas vērtību nozīmi palielināšanai un sabiedrības izglītošanai dabas aizsardzības jautājumos – noorganizēti dabas izglītības pasākumi, tai skaitā nodarbības un lekcijas.

Jaunās politiskās iniciatīvas „Neatliekamie pasākumi valsts funkciju veikšanas nodrošināšanai” ietvaros nodrošināta

2016. gadā paredzēto pasākumu īstenošana:

pamatojoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, kura nosaka, ka zemes īpašniekiem vai lietotājiem ir tiesības saņemt no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem kompensāciju par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, Ministru kabineta 2016.gada 7.jūnija noteikumiem Nr.353 “Kārtība, kādā zemes īpašniekiem un lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītiem būtiskiem postījumiem un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai”, Ministru kabineta 2007.gada 20.novembra noteikumiem Nr.778 „Kārtība, kādā zemes lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem” (ar 01.01.2016. zaudēja spēku saistībā ar izdarītiem grozījumiem Sugu un biotopu aizsardzības likumā) un VARAM 2016.gada 4.augusta skaidrojumu Nr.18-1e/5870, izmaksātas 59 kompensācijas par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu dzīvnieku nodarītajiem postījumiem augkopībai un akvakultūrai 320 406,63 euro apmērā.

Informācija par valsts aizdevumu izlietojumu projektu īstenošanā

2016. gadā Dabas aizsardzības pārvalde nav izmantojusi valsts aizdevumu projektu īstenošanai.

Dabas aizsardzības pārvaldes veiktie un pasūtītie pētījumi 2016. gadā

Vides monitoringa programmas ieviešana

Vides monitoringa ietvaros 2016. gadā tika noslēgti 6 jauni līgumi Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas īstenošanai: par ūdru fona un Natura 2000 vietu monitoringu, bezmugurkaulnieku Natura 2000 vietu monitoringu, abinieku un rāpuļu fona un Natura 2000 vietu monitoringu, vaskulāro augu Natura 2000 vietu monitoringu (platlapu cinna *Cinna latifolia*, lielā

kosa *Equisetum telmateia*, Sibīrijas mēlziede *Ligularia sibirica*, Igaunijas rūgtlape *Saussurea alpina* ssp. *esthonica* un dzeltenā akmeņlauzīte *Saxifraga hirculus*), kura ietvaros monitorings veikts 30 Natura 2000 teritorijās. 2016. gadā noslēgts līgums par Latvijas ligzdojošo putnu izplatības kartēšanu, kā arī par monitoringa datu ievadi datu pārvaldības sistēmā “Ozols”.

Putnu monitoringa ietvaros ir veiktas dienas putnu uzskaites, nakts putnu lauksaimniecības zemēs uzskaites, ziemojošo ūdensputnu uzskaites sauszemē, jūrā ziemojošo ūdensputnu avio uzskaites, kā arī īstenots putnu monitorings *Natura 2000* teritorijās un plēsīgo putnu fona monitorings. Sadarbībā ar AS LVM īstenots Melnā stārķa monitorings, kura laikā 2016. gadā apsekotas 263 ligzdas un aktualizēta melnā stārķa monitoringa metodika.

Zīdītāju monitoringa ietvaros īstenots lāču, ūdru un sikspārņu (migrējošo, ziemojošo, dīķa naktssikspārņa) monitorings. 2016. gadā DAP speciālisti ir aktualizējuši sīko zīdītājdzīvnieku monitoringa metodiku, kā arī izstrādājuši un sākuši ieviest Mazā susura *Muscardinus avellanarius* un Meža susura *Dryomys nitedula* monitoringa programmas.

2016. gadā tika turpināts zivju, nēģu un vēžu fona un Natura 2000 vietu monitorings un bezmugurkaulnieku fona monitorings.

Tāpat 2016. gadā ir izstrādāta invazīvo svešzemju sugu monitoringa metodika, kā arī veikta tās aprobācija (augu monitorings 16 parauglaukumos, daudzgadīgās mārītes *Harmonia axyridis* monitorings 15 bezmugurkaulnieku fona monitoringa stacijās un 2015. gadā konstatētajā sugas atradnē, Spānijas kailgliemeža *Arion lusitanicus* un Melngalvas mīkstgliemeža *Krynockillus melanocephalus* monitorings 3 parauglaukumos (Pastendē, Slīteres nacionālā parka teritorijā un Siguldā), svešās sānpeldes *Pontogammarus robustoides* monitorings 14 vietās Daugavā un tās ūdenskrātuvēs ar pietekām).

Citi pētījumi

Ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu 2016. gadā ir realizēti 3 izpētes projekti.

Viens no projektiem bija “Aleju apsekošana un izvērtēšana”. Projekta rezultātā ir iegūta pilnvērtīga informācija par 59 aizsargājamām un 10 potenciāli aizsargājamām alejām no bioloģiskās daudzveidības viedokļa un sertificēta arborista viedokļa. Ir izstrādāti priekšlikumi aleju robežu shēmu precizēšanai, kā arī veikta katras alejas fotofiksācija un apsekojuma anketas aizpildīšana, kas ilgtspējā kalpos apsaimniekošanas darbu plānošanai un labvēlīgu apstākļu nodrošināšanai konstatētajām bioloģiskajām vērtībām.

Otrs izpētes projekts 2016. gadā bija “Teiču un Krustkalnu dabas rezervātu hidroloģiskā izpēte”. Projekta rezultātā ir iegūtas nozīmīgas priekšzināšanas un sagatavoti priekšlikumi, kas sniedz informāciju un precīzus norādījumus turpmākai darbu plānošanai meliorācijas sistēmu pārtūrīšanas un bebru aizsprostu likvidēšanas procesos, lai atjaunotu un apsaimniekotu ES īpaši aizsargājamo zālāju biotopus Teiču un Krustkalnu dabas rezervātu teritorijās. Projekta rezultātā ir gūti precīzi norādījumi Vaboles ezera optimālai un ilgtspējīgai apsaimniekošanas pasākumu plānošanai un īstenošanai.

Vēl viens izpētes projekts, kas aptvēra trīs īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, bija veltīts dabas liegumu “Randu pļavas” un “Liepājas ezers” un Rāznas Nacionālā parka padziļinātai izpētei. Projekta ietvaros dabas lieguma “Randu pļavas” teritorijā tika veikta aerolāzerskanēšana un aerofotografēšana, kā arī grāvju shēmu un topogrāfijas digitāla sagatavošana. Projekta rezultātā

iegūtie dati kalpos kā izejas materiāls meliorācijas sistēmu reģistrēšanai *kadastrs.lv* sistēmā, kā arī atvieglos turpmākos darbus būvprojekta tehniskās specifikācijas sagatavošanā un būvprojekta izstrādē. Papildus iegūtajiem aerofotografēšanas darbiem, sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēts eksperts nokartēja dabas lieguma “Randu pļavas” zālāju biotopus, un sniedza atzinumu par nepieciešamajiem zālāju apsaimniekošanas darbiem. Tā kā dabas liegumā “Liepājas ezers” pēdējos gados strauji turpinās Liepājas ezera aizaugšana, samazinās ūdens spoguļvirsmas un ezera dziļums, pie kā galvenokārt ir vainojama saldūdens upju Bārtas, Otaņķes un Ālandes aizsērēšana un aizaugšana, tika nolemts uzsākt sagatavošanas darbus situācijas uzlabošanai. Projekta rezultātā tika izstrādāts būvprojekts Ālandes, Otaņķes un Bārtas upju gultņu attīrīšanas procesiem, nenodarot negatīvu ietekmi uz apkārt esošajām ekosistēmām dabas liegumā “Liepājas ezers”. Trešajā īpaši aizsargājamā dabas teritorijā projekta realizācijas gaitā tika iegūta detaļa informācija par Rāznes ezera eutrofikācijas cēloņiem un galvenajiem piesārņojumu veidojošajiem objektiem un tika izstrādāts sistemātisks, uz aktuāliem datiem balstīts eutrofikācijas un tā seku novēršanas rīcības plāns, kā arī ieteikti apsaimniekošanas pasākumi, kas nepieciešami, lai samazinātu eutrofikācijas procesu.

Pēc Pārvaldes pasūtījuma Latvijas Ihtioloģijas biedrība veica Braslas upes lašveidīgo zivju biotopu kartēšanu posmā no zivju audzētavas “Brasla” aizsprosta līdz grīvai, kā arī tika veikta zivju mazuļu uzskaitē Braslā. Pēc pētījumu veikšanas pētāmajā upes posmā tika nokartētas 44 vietas 2,1ha platībā, kas klasificētas kā lašveidīgo zivju biotopi.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji

2016. gadā plānotās galvenās aktivitātes, salīdzinot ar pārskata perioda plānu, ir izpildītas un sasniegušas plānotos mērķus. Darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un efektivitātes izvērtējums sniegts 2. tabulā.

2. tabula. **Dabas aizsardzības pārvaldes darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un efektivitātes izvērtējums**

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
<i>I. Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>						
24.08.00 Nacionālo parku darbības nodrošināšana	Darbības rezultāts Nr.1 Nodrošināta 683 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (4 nacionālo parku, 4 dabas rezervātu, 261 dabas lieguma un 414 citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju), tai skaitā 333 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), aizsardzība	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Veiktas vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības režīma nodrošināšanai, skaits gadā	1 620	1 819	199	12,3
		Valsts vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamajās teritorijās veiktas saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu atkarībā no katras īpaši aizsargājamās dabas teritorijas apdzīvotības un apmeklētības, normatīvā regulējuma, pārkāpumu rakstura un biežuma u.c. faktoriem. Pārbaužu rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 136 personas par kopējo summu 10 530 <i>euro</i> , 28 personām izteikts mutvārdu aizrādījums, 8 gad. pārkāpuma lietas materiāli iesniegti Valsts policijai kriminālprocesa ierosināšanai un 9 gad. pārkāpuma lietas materiāli pēc piekritības nosūtīti Valsts meža dienestam vai Valsts vides dienestam. Kopā izņemti 404 pārkāpuma priekšmeti un izdarīšanas rīki: zivju tīkli, zivju murdi, ūdas un naktsšņores, vēžu ķeramikie krītiņi, kā arī laiva, no tiem konfiscēti 102 pārkāpuma priekšmeti un izdarīšanas rīki. Kopā aprēķināti pārkāpuma rezultātā nodarītie zaudējumi 8 gad. 3017,93 <i>euro</i> apmērā: zivju resursiem nodarītie zaudējumi – 4 gad. 446 <i>euro</i> , patvaļīgas koku ciršanas rezultātā valstij nodarītie materiālie zaudējumi – 4 gad. 2571,93 <i>euro</i> .		Rezultatīvais rādītājs	8	28

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Nr.2 Organizēta un uzraudzīta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrāde, skaits gadā				
		Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.1.apakšpunktam Dabas aizsardzības pārvalde organizē un uzrauga dabas aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Plānus galvenokārt izstrādā nevalstiskās organizācijas un zinātniskās institūcijas Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu ietvaros, līdz ar to plānu izstrādes apjoms ir atkarīgs no finansējuma pieejamības un plānu izstrādātāju ieinteresētības. Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāuzrauga visu plānu izstrāde un atjaunošana.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Izsniegtas atļaujas, saskaņojumi un atzinumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās dabas aizsardzības jomā, skaits gadā	3 000	4 071	1 071	35,7
		Atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc privātpersonu, pašvaldību un valsts institūciju pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāizsniedz atļaujas, saskaņojumi un atzinumi, līdz ar to izsniegto atļauju, saskaņojumu un atzinumu skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2016.gadā ir palielinājies.				
		Rezultatīvais rādītājs	20	39	19	95,0

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Nr.4 Sniegti atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējumiem un ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma ziņojumiem, skaits gadā				
		Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumu regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc Vides pārraudzības valsts biroja pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāsniedz atzinums par ietekmes uz vidi novērtējumiem un par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma ziņojumiem, līdz ar to izsniegto atzinumu skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2016.gadā ir palielinājies.				
	Darbības rezultāts Nr.2 Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss vismaz 60% Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Veiktas vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzības režīma nodrošināšanai, skaits gadā	380	388	8	2,1
		Valsts vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzības režīma nodrošināšanai veiktas saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu atkarībā no teritorijas apdzīvotības un apmeklētības, sugas vai biotopa apdraudētības, pārkāpumu				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		rakstura un biežuma u.c. faktoriem. Veiktas mikroliegumu, kā arī īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu pārbaudes īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un ārpus tām. Pārbaužu rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 4 personas par kopējo summu 350 <i>euro</i> .				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Organizēta un uzraudzīta sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde, skaits gadā	2	6	4	200,0
		Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.4.apakšpunktam Dabas aizsardzības pārvalde organizē un uzrauga sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu. Plānus galvenokārt izstrādā nevalstiskās organizācijas un zinātniskās institūcijas Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu ietvaros, līdz ar to plānu izstrādes apjoms ir atkarīgs no finansējuma pieejamības un plānu izstrādātāju ieinteresētības. Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāuzrauga visu sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde. 2016.gadā organizēta un uzraudzīta melnā stārķa, mežirbes, lāča, lūša, vilka, ūdra sugu aizsardzības plānu izstrāde.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Apsaimniekoti un uzturēti pļavu biotopi, (ha gadā)	719	712	- 7	- 1,0
		Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Apsaimniekoti un uzturēti meža biotopi, (ha gadā)	278	278	0	0

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Rezultatīvais rādītājs Nr.5 Apsaimniekoti un uzturēti purvu biotopi, (ha gadā)	8	8	0	0
		Rezultatīvais rādītājs Nr.6 Uzturēti un atjaunoti tekošu saldūdeņu biotopi (km gadā)	5	5	0	0
		<p>Biotopu apsaimniekošanas pasākumi veikti saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu, veicot pļavu pļaušanu un noganīšanu, koku un krūmu ciršanu pļavās, veicot pasākumus meža biotopu apsaimniekošanai, uzturot aizsprostus purvu biotopu saglabāšanai, veicot ūdensteču attīrīšanu un bebru aizsprostu likvidēšanu tekošu saldūdeņu biotopu uzturēšanai.</p> <p>Papildus šiem rezultatīvajiem rādītājiem apsaimniekoti un uzturēti kāpu biotopi - 1 ha, uzturētas smilšu krupja nārsta vietas - 7 ha, veikta 22 bioloģiski vecu koku apsaimniekošana, veicot koku atēnošanu, īstenota invazīvās sugas – Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošana, veicot latvāņu pļaušanu un izrakšanu - 19 ha, kā arī uzturētas īpaši aizsargājamo un nemedījamo putnu sugu mākslīgās ligzdvietas - 151 gab.</p>				
	Darbības rezultāts Nr.3 Sagatavoti ziņojumi Eiropas Komisijai un informācija sabiedrībai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000), īpaši	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Sagatavoti ziņojumi Eiropas Komisijai, skaits gadā	2	2	0	0
		<p>Sniegta informācija Eiropas Komisijai un sabiedrībai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000) un īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli šajās teritorijās – aktualizēta informācija Eiropas Vides aģentūras datubāzē (CDDA) un informācija iesniegta Eiropas Vides aģentūrai, kā arī aktualizēta informācija Natura 2000 datubāzē. Sniegta informācija OECD Vides datu anketas aizpildīšanai, nacionālajam ziņojumam par vides stāvokli</p>				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
	aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli un īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu	2012.-2015.gadā un Orhūsas Konvencijas V nacionālā ziņojuma projektam.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Ieviesta Natura 2000 vietu monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) (apakšprogrammu skaits)	7	7	0	0
		Ieviesta bezmugurkaulnieku; lielo zīdītāju (ūdru un lāču); dīķu naktssikspārņu; vaskulāro augu; zivju, nēģu un vēžu; abinieku un rāpuļu; putnu Natura 2000 vietu monitoringa apakšprogramma.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Ieviesta fona monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) (apakšprogrammu skaits)	11	11	0	0
		Ieviesta migrējošo sikspārņu; ziemojošo sikspārņu; ūdru; brūnā lāča; jūrā ziemojošo ūdensputnu; sauszemē ziemojošo ūdensputnu; plēsīgo putnu; dienas putnu; nakts putnu lauksaimniecības zemēs; Latvijā ligzdojošo putnu izplatības; abinieku un rāpuļu fona monitoringa apakšprogramma.				
	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	280	512	232	82,9

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
	Nr.4 Nodrošināta starptautiskā līguma „Par 1973. gada Vašingtonas konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām”, Padomes Regulas (EK) Nr. 338/97 „Par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, regulējot tirdzniecību ar tām” un Komisijas Regulas (EK) Nr. 865/2006 ieviešana un izpilde	Nr.1 Izsniegtas atļaujas nemedājamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām, skaits gadā				
		Atbilstoši nemedājamo dzīvnieku iegūšanas un starptautiskās tirdzniecības ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāizsniedz atļaujas nemedājamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām, līdz ar to izsniegto atļauju skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2016.gadā ir palielinājies. Izsniegtas 48 atļaujas nemedājamo, tai skaitā īpaši aizsargājamo sugu dzīvnieku ieguvei un 464 atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām (CITES). Papildus šim rezultatīvajam rādītājam izsniegti 48 CITES sertifikāti un reģistrēti 133 CITES dzīvnieki, kas iekļauti Vašingtonas konvencijas I un II pielikumā, kā arī saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu veiktas valsts vides inspektoru 25 pārbaudes - iekšējā tirgus kontroles tirdzniecībai ar apdraudētajiem savvaļas dzīvniekiem un augu sugu īpatņiem. Pārbažu rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 7 personas par kopējo summu 1030 <i>euro</i> un izņemti nelikumīgi iegūtie īpaši aizsargājamo sugu īpatņi un to daļas, tai skaitā konfiscēti 1,5 kg storveidīgo zivju ikri un Missisipi aligatora izbāznis.				
	Darbības rezultāts Nr.5 Nodrošināta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu, īpaši aizsargājamo sugu un	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Aktualizētas un integrētas dabas datu kopas, skaits gadā	4	4	0	0
		Aktualizēti un integrēti īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, tai skaitā aizsargājamo koku un				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
	īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistru un ģeotelpiskās informācijas uzturēšana dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols”	ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu valsts reģistra dati, mikroliegumu valsts reģistra dati, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu valsts reģistra dati un īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistra dati. Dabas datu pārvaldības sistēma „Ozols” ir pieejama kā e-pakalpojums divos līmeņos – kā publiskam („Viesa” statusā) un autorizētam („Reģistrēta lietotāja” statusā) lietotājam, tie savstarpēji atšķiras ar pieejamo datu detalizācijas pakāpi un datu apstrādes iespējām.				
	Darbības rezultāts Nr.6 Sniegta teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamā informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, nosacījumi teritoriju plānojumu izstrādei un atzinumi par teritoriju plānojumiem	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izsniegti nosacījumi, atzinumi un informācija teritoriju plānojumiem, skaits gadā	50	62	12	24,0
	Darbības rezultāts Nr.7 Uzturēti tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objekti īpaši aizsargājamās	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Uzturētas, atjaunotas dabas takas, (km), (kumulatīvi)	200	200	0	0
		Uzturētas un atjaunotas dabas takas atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānam un				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
	dabas teritorijās	pieejamiem resursiem.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Uzturētas ūdenstūristu un autotūristu apmetnes, skaits gadā (kumulatīvi)	24	24	0	0
		Uzturētas Dabas aizsardzības pārvaldes turējumā esošās ūdenstūristu un autotūristu apmetnes atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānam un pieejamiem resursiem.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Uzturēti, atjaunoti auto stāvlaukumi, skaits gadā (kumulatīvi)	41	37	- 4	- 9,8
		Uzturēti un atjaunoti Dabas aizsardzības pārvaldes turējumā esošie auto stāvlaukumi atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānam un pieejamiem resursiem.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Atjaunoti informācijas stendi, skaits gadā (kumulatīvi)	50	47	- 3	- 6,0
		Atjaunoti informācijas stendi atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānam un pieejamiem resursiem.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.5 Uzturēti skatu torņi, skaits gadā (kumulatīvi)	24	24	0	0

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Uzturēti skatu torņi atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānam un pieejamiem resursiem.				
	Darbības rezultāts Nr.8 Palielināta sabiedrības izpratne par dabas vērtību nozīmi	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Noorganizēti dabas izglītības pasākumi, semināri un lekcijas, skaits gadā	120	122	2	1,7
		<p>Īstenotas aktivitātes sabiedrības izpratnes par dabas vērtību nozīmi palielināšanai un sabiedrības izglītošanai dabas aizsardzības jautājumos – noorganizēti dabas izglītības pasākumi, semināri un lekcijas dažādām mērķu grupām par dažādām ar dabas aizsardzību un dabas daudzveidības saglabāšanu saistītām tēmām: īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un to aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumiem, CITES, dažādām ekosistēmām un to apdraudējumu un aizsardzību, ainavas izmantošanu ilgtspējīga tūrisma piedāvājumā, ekosistēmu pakalpojumiem. Sabiedrībā arvien populāri ir tādi Dabas aizsardzības pārvaldes organizēti tematiskie pasākumi kā Starptautiskā Mitrāju diena, Nacionālo parku diena, Pasaules Ūdens diena, Putnu dienas, Sikspārņu nakts, Sēņu dienas, kā arī noorganizēti Zemes dienai, Meža dienām, Bioloģiskās daudzveidības dienai veltīti pasākumi. Dabas aizsardzības pārvalde piedalās arī valsts mērogā organizētos pasākumos kā “Lielā talka”, “Muzeju nakts”, „Atvērto durvju diena”, “Ceļotāju dienas”.</p> <p>Papildus šim rezultatīvajam rādītājam novadītas 448 dabas izglītības nodarbības, kā arī Dabas aizsardzības pārvalde kā ik gadu piedalījies multimediju brīvdabas projekta “Dabas koncertzāle” organizēšanā un norisē, tai skaitā noorganizējot 23 radošās un izzinošās darbnīcas par 2016.gada galveno tēmu – garausaino sikspārni.</p> <p>Nodrošināta 6 dabas izglītības centru (DIC) darbība: Rāznes Nacionālajā parkā DIC „Rāzna”, Ķemeru Nacionālajā parkā DIC „Meža māja”, Slīteres Nacionālajā parkā DIC “Slītere”, Gaujas Nacionālajā parkā DIC „Vecupītes” un DIC „Pauguri”, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā DIC „Ziemeļvidzeme”.</p> <p>Nodrošināta 7 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apmeklētāju un informācijas centru darbība: Teiču dabas rezervāta apmeklētāju centru “Bērzi” un Ļaudonā, Krustkalnu dabas rezervāta apmeklētāju</p>				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		centra Dreimaņos, Ķemeru Nacionālā parka apmeklētāju centra “Meža māja”, Gaujas Nacionālā parka informācijas centru “Līgatnes dabas takas” un “Gūtmaņala”.				
	Darbības rezultāts Nr.9 Nodrošināta kompensāciju izmaksu administrēšana	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Īpašumu skaits, kuriem izmaksāta kompensācija par saimnieciskās darbības ierobežojumiem	30	26	- 4	- 13,3
		<p>Nodrošināta kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos izmaksa – atbilstoši likumam “Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās” par 25 īpašumiem izmaksāti ikgadējie atbalsta maksājumi par 2016.gadu 4144,25 <i>euro</i> apmērā, kā arī par 1 īpašumu izmaksāta vienreizējā atlīdzība 12 105,44 <i>euro</i> apmērā, pamatojoties uz 2010.gadā pieņemto lēmumu par iesnieguma atbalstīšanu saskaņā ar likumu “Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” (spēkā no 01.01.2006. līdz 01.06.2013.) un 2015.gadā pieņemto lēmumu par atlīdzības apmēru, nodrošinot likuma “Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās” Pārejas noteikumu 3.punkta izpildi, – ka zemes īpašniekam, kurš pieteicies atlīdzības saņemšanai pēc 2009.gada 31.decembra, bet kuram atlīdzība vēl nav aprēķināta un izmaksāta, to aprēķina un izmaksā, sākot ar 2015.gadu, ja zemes īpašnieks nav pieteicies ikgadēja atbalsta maksājuma saņemšanai vai zemes atpirkšanai. Kopā 2016.gadā izmaksātas kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos par 26 īpašumiem 16 249,69 <i>euro</i> apmērā.</p> <p>Papildus šim rezultatīvajam rādītājam, pamatojoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, kura nosaka, ka zemes īpašniekiem vai lietotājiem ir tiesības saņemt no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem kompensāciju par īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, un Ministru kabineta</p>				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		<p>2016.gada 7.jūnija noteikumiem Nr.353 “Kārtība, kādā zemes īpašniekiem un lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītiem būtiskiem postījumiem un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai”, kuri nosaka, ka Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīgā iestāde par šo kompensāciju izmaksu, 2016.gadā izmaksātas 52 kompensācijas par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem 196 746,69 <i>euro</i> apmērā.</p>				

Dabas aizsardzības pārvaldes īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

2016. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenojusi vairākus projektus, kā arī piedalījies vairāku projektu īstenošanā kā partneris. Zemāk uzskaitīti īstenotie projekti un to galvenās aktivitātes:

NACIONĀLIE FONDI

Latvijas vides aizsardzības fonds

2016. gadā Dabas aizsardzības pārvalde (Pārvalde) īstenojusi vairākus Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas apakšprogrammas “Nozares vides projekti” atbalstītus projektus:

1. [“Aleju apsekošana un izvērtēšana”](#) (1-08/447/2015). Projekta rezultātā ir iegūta pilnvērtīga informācija par 59 aizsargājamām un 10 potenciāli aizsargājamām alejām no bioloģiskās daudzveidības viedokļa un sertificēta arborista viedokļa. Ir izstrādāti priekšlikumi aleju robežu shēmu precizēšanai, kā arī veikta katras alejas fotofiksācija un apsekojuma anketas aizpildīšana, kas ilgtspējā kalpos apsaimniekošanas darbu plānošanai un labvēlīgu apstākļu nodrošināšanai konstatētajām bioloģiskajām vērtībām;
2. [“Tehnisko risinājumu izstrāde biotopu atjaunošanas pasākumu uzsākšanai dabas liegumos “Randu pļavas” un “Liepājas ezers” un “Rāznes Nacionālajā parkā”](#) (1-08/443/2015). Projekta laikā iegūti jaunākie dabas lieguma “Randu pļavas” aerofoto un aerolāzerskanēšanas dati, iegūts grāvju sistēmas plāns, atjaunoti zālāju biotopu inventarizācijas dati. Izstrādāts tehniskais projekts upju attīrīšanas procesiem dabas liegumā "Liepājas ezers" (tika izstrādāts būvprojekts Ālandes, Otaņķes un Bārtas upju gultņu attīrīšanas procesiem”) un izstrādāts rīcības plāns aktuālo vides problēmu risināšanai Rāznes ezerā (izstrādāts sistemātisks, uz aktuāliem datiem balstīts eitrofikācijas un tā seku novēršanas rīcības plāns, kā arī ieteikti apsaimniekošanas pasākumi, kas nepieciešami, lai samazinātu eitrofikācijas procesu);
3. [“Teiču un Krustkalnu dabas rezervātu hidroloģiskā izpēte”](#) (1-08/446/2015). Projekta laikā veiktas meliorācijas sistēmu daļu hidroloģiskās izpētes analīze Teiču un Krustkalnu dabas rezervātos. Sagatavoti izvērtējumi ar nepieciešamo informāciju un precīziem norādījumiem turpmākai rīcībai un darbu plānošanai meliorācijas sistēmu pārtīrīšanas, atjaunošanas procesos, lai atjaunotu īpaši aizsargājamo zālāju biotopus Teiču un Krustkalnu dabas rezervātu teritorijās un Vaboles ezera turpmākai apsaimniekošanai. Kā arī sagatavoti norādījumi Vaboles ezera optimālai un ilgtspējīgai apsaimniekošanas pasākumu plānošanai un īstenošanai;
4. [“Dabas aizsardzības pārvaldes veiktspējas stiprināšana dabas aizsardzības normatīvo aktu kontroles jomā”](#) (1-08/445/2015). Projekta laikā izstrādāts problemātikas apkopojums dabas aizsardzības normatīvo aktu kontroles, administratīvo pārkāpumu procesa un kriminālprocesa piemērošanas, tajā skaitā dabas videi nodarītā kaitējuma novērtēšanas, jomā. Izstrādātas

vadlīnijas dabas aizsardzības regulējošo normatīvo aktu kontroles jomā. Izstrādātas vadlīnijas administratīvo sodu piemērošanai, administratīvo pārkāpumu procesa un kriminālprocesa piemērošanas problēmu risināšanai. Noorganizēti divi apmācību semināri DAP amatpersonām. Izstrādātas vadlīnijas sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sniegto atzinumu ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā satura kvalitātes uzlabošanai;

5. [“Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes celšana ES struktūrfondu apguvei valsts mēroga biotopu kartēšanas nodrošināšanai”](#) (1-08/10/2016). Sagatavots projekta pieteikums ES struktūrfondu finansējuma saņemšanai. Sagatavota iepirkuma procedūras dokumentācija ārpalpojuma sniedzēja piesaistei un noslēgts līgums ar ārpalpojuma sniedzēju. Sagatavota iepirkuma procedūras dokumentācija (t.sk. tehniskā specifikācija) un līgumprojekts potenciālajam kartēšanas pakalpojumu sniedzējam un sugu aizsardzības plānu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādātājiem. Noorganizētas iepirkuma procedūras biotopu kartēšanai un sugu aizsardzības plānu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādātājiem un izvērtēti iesniegtie piedāvājumi. Izstrādāta „Komunikācijas vadlīniju rokasgrāmatas sabiedrības līdzdalības veicināšanai Dabas aizsardzības pārvaldes organizētajos sabiedrības iesaistes pasākumos”, noorganizēts seminārs sertificēto ekspertu informēšanai par komunikācijas vadlīniju rokasgrāmatu.
6. [“Starptautiskā Jauno Reindžeru nedēļa/pieredzes apmaiņa Latvijas ĪADT”](#) (1-08/446/2015). Projekta laikā aktualizēta un veicināta Jauno reindžeru kustības nozīme Latvijā un Eiropas mērogā. Uzsākts darbs pie Jauno reindžeru programmas attīstības plāna Latvijas ĪADT, organizējot diskusijas pavadošo mentoru starpā. Noorganizētas izglītojošas, informatīvas un praktiskas nodarbības Jaunajiem reindžeriem, popularizētas. Latvijas ĪADT un to vērtības visu pasākuma dalībvalstu dalībnieku vidū. Sagatavoti metodiskie materiāli dabas vērtību izzināšanai saskaņā ar pasākuma programmu.

Zivju fonds

2016. gadā Pārvalde īstenojusi vairākus Zemkopības ministrijas “Zivju fonda” projektus.

Pasākuma **“Zinātniskās pētniecības programmu finansēšana un līdzdalība starpvalstu sadarbībā zinātniskajos pētījumos zivsaimniecībā”** ietvaros īstenots:

1. **“Pīkstes *Misgurnus fossilis* resursu izpēte un ietekmējošie faktori dabiskās un antropogēni ietekmētās ūdenstilpēs”** projekts, kurā veikta pīkstes *Misgurnus fossilis* resursu izpēte dabiskās un antropogēni ietekmētās ūdenstilpēs, kā rezultātā paaugstināta izpratne par sugai piemēroto biotopu apstākļiem un apdraudošajiem faktoriem.

Pasākuma **“Zivju resursu pavairošana un atražošana publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātajās upēs, kurās ir atļauta makšķerēšana”** ietvaros īstenoti:

2. **“Zivju migrācijas ceļu attīrīšana”** projekts, kurā Vēršupītē attīrīts 3,5 km garš posms, izvākti 49 koki, likvidēti 14 sanesumi, nojaukti 8 bebru dambji. Vecslocenes upītē no sanesumiem attīrīts 0,5 km garš upes posms, nojaukti 4 bebru dambji.
3. **“Nārsta vietas paplašināšana”** projekts, kurā Raķupē iebērts 45 m³ rupja grants - oļi un 10 atsevišķi akmeņi (lielums līdz 1m³), izlīdzinot tos aptuveni 15 m garā posmā.

Pasākuma **“Zivju resursu aizsardzības pasākumi, ko veic valsts iestādes un pašvaldības, kuru kompetencē ir zivju resursu aizsardzība”** ietvaros īstenoti:

4. **“Zivju resursu aizsardzība no gaisa”** projektā Kontroles nodrošināšanai iegādāti 2 bezpilota lidaparātu komplekti un 2 bezpilota lidaparātu vadības planšetdatori.
5. **“Efektīva un mūsdienīga zivju resursu aizsardzība īpaši aizsargājamās dabas teritorijās”** projektā kontroles nodrošināšanai iegādāta 1 laiva, 1 eholote, 1 laivas motors, 10 rācījas un 1 laivas dzinējs, kas aprīkots ar lādēšanas iekārtu, akumulatoru, prožektoru un aizsargkrasti.

Pasākuma **„Sabiedrības informēšanas pasākumi par zivju resursu pētījumiem, to racionālu un saudzīgu izmantošanu, atražošanu un aizsardzību”** ietvaros īstenots:

6. **“Lasis godā celts!”** projektā Salacgrīvā izveidota izstādes ekspozīcija, par pamatu ņemot laša dzīves stāstu. No izstādes ieguvēji būs dažāda vecuma un dažādu interešu apmeklētāji - makšķernieki, vietējie iedzīvotāji, tūristi, jo izstāde, izmantojot teoriju un spēles, ļauj iepazīt ūdenī mītošo floru un faunu.

STARPTAUTISKIE FONDI

Eiropas Komisijas finanšu instruments “LIFE+”

Pārvalde turpinājusi īstenot vairākus Eiropas Komisijas finanšu instrumenta “LIFE+” programmas projektus.

1. Noslēgtas Pārvaldes partnerības saistības LIFE+ **“Daba un bioloģiskā daudzveidība”** programmas projektā **„Fenoskandijas parkveida pļavu un divu prioritāru vaboļu sugu apsaimniekošana: plānošana, sabiedrības iesaistīšana, inovācija” (LIFE09/NAT/LV/000240 - “EREMITA MEADOWS”)**, kurā tika veikti pētījumi, sagatavoti plānošanas dokumenti, kā arī īstenoti parkveida pļavu apsaimniekošanas pasākumi vairākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kā arī komunikācijas pasākumos skaidrots projekta teritoriju iedzīvotājiem par īpaši aizsargājamu vaboļu sugu izpēti un

- nozīmi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. *Vairāk par projekta rezultātiem - <http://www.eremita-meadows.lv/>*
2. Noslēgušās LIFE+ “Daba un bioloģiskā daudzveidība” programmas projekta **„Meža biotopu atjaunošana Gaujas nacionālajā parkā” (LIFE10 NAT/LV/000159 - "FOR-REST")** aktivitātes. Projekta mērķis bija izstrādāt ilgtermiņa meža biotopu atjaunošanas un apsaimniekošanas programmu purvaino mežu (91D0*), vecu vai dabisku boreālo mežu (9010*) un nogāžu un gravu mežu (9180*) aizsardzībai, kā arī pārbaudīt un demonstrēt inovatīvas biotopu inventarizācijas metodes un īstenot labās prakses pasākumus biotopu atjaunošanā Gaujas nacionālā parka teritorijā. *Vairāk par projekta rezultātiem - <http://for-rest.daba.gov.lv/public/>*
 3. Turpināta projekta LIFE+ “Daba un bioloģiskā daudzveidība” programmas **„Ķemeru nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana” (LIFE10 NAT/LV/000160 - "HYDROPLAN")** ieviešana. Tika sagatavots apjomīgs projekta rezultātu Ietekmi uz vidi ziņojums un turpināts darbs pie projekta teritoriju hidroloģiskā režīma atjaunošanas darbu tehnisko projektu izstrādes, kā arī uzsākts darbs pie dzīvnieku aploku un skatu platformu projektēšanas un būvniecības projekta. *Vairāk par projekta rezultātiem - <http://hydroplan.daba.gov.lv/>*
 4. Turpināta projekta LIFE+ “Daba un bioloģiskā daudzveidība” programmas projekta **„Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma” (LIFE11 NAT/LV/000371 - "NAT-PROGRAMME")** īstenošana. Izstrādātas visu biotopu apsaimniekošanas vadlīnijas latviešu valodā un uzsākts darbs šo vadlīniju tulkojumam angļu valodā. Kā arī uzsākts darbs pie 6 biotopu grupu vadlīniju manuskripta “Vadlīnijas aizsargājamo biotopu saglabāšanas Latvijā”. Noorganizēti 8 teorētiski-praktiski semināri reģionos par līdzšinējo apsaimniekošanas pieredzi un nākotnes perspektīvām, izglītojot aizsargājamo biotopu apsaimniekošanā 240 interesentus. *Vairāk par projektu un rezultātiem - <http://nat-programme.daba.gov.lv/public/lat/>*
 5. Turpināta LIFE programmas Klimata pasākumu apakšprogrammas prioritārās jomas - klimata pārmaiņu mazināšana – projekta **„Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” (LIFE REstore, LIFE14 CCM/LV/001103)** īstenošana. 2016.gadā veikta ieinteresēto pušu identifikācija un izstrādāta to iesaistes, kā arī komunikācijas stratēģija, definēti degradēto purvu teritoriju klasifikācijas kritēriji un identificēti iespējamie to reaktivācijas veidi, uzsākta degradēto purvu teritoriju inventarizācija, t.sk. to apsekošana dabā, un SEG emisiju uzskaites metodoloģijas aprobācija. Uzsākts darbs pie dabas lieguma „Laugas purvs” dabas aizsardzības plāna izstrādes, kura ietvaros tiek veikts ekosistēmu pakalpojumu novērtējums dabas liegumam „Laugas purvs” un tam piegulošajām teritorijām. Šis būs pirmais dabas aizsardzības plāns Latvijā, kurā integrēts ekosistēmu pakalpojumu novērtējums. *Vairāk par projektu un tā rezultātiem - <http://restore.daba.gov.lv/>*

6. Turpināts LIFE+ Vides politika un pārvaldība projekts „**Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā**” (LIFE13 ENV/LV/000839 - **Ekosistēmu pakalpojumi / LIFE Ecosystem Services**). 2016. gadā pabeigts darbs pie projekta Prototipa izveides un atklāts vides dizainu objektu parks Saulkrastu Baltajā kāpā. Turpināta ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskā novērtēšana un pītoteritoriju attīstības scenāriju izstrāde. Sagatavota un publicēta otrā īsfilma. Noorganizēti 2 semināri par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas metodēm un praksēm un par ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanu kā jaunu pieeju teritoriju plānošanā, noorganizēta 1 talka Jaunķemeru pilotteritorijā, kuras laikā daļa apkārtnes atbrīvota no blīvas krokaino rožu audzes, Dabas dizaina parka atklāšanas pasākums un 7 izglītojošie pasākumi par ekosistēmu pakalpojumiem piekrastē (semināru un pasākumu apmeklētāju kopskaits vairāk 400 interesenti). Tāpat projekta ietvaros tika veicināta pieredzes apmaiņa ar citiem LIFE projektiem Latvijā un ārvalstīs. Vairāk par projekta rezultātiem - <http://ekosistemas.daba.gov.lv/public/lat/>

Norvēģijas finanšu instrumenti

Pārvaldes īstenojusi Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gadam līdzfinansētas programmas projektu.

Noslēdzies Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gadam līdzfinansētas programmas projekts “**Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integrēšana teritoriju plānojumos**”, kura mērķis bija izstrādāt metodoloģiju īpaši aizsargājamo dabas teritoriju noteikto ierobežojumu integrēšanai vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos, kā arī vienkāršot attīstības plānošanas sistēmu. Projekta galvenie rezultāti:

- Izstrādāti konceptuāli risinājumi un metodoloģija īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumu integrēšanai vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos.
- Mazināta administratīvā slodze, kompakti, integrēti plānošanas dokumenti un optimizēts pārvaldes funkciju sadalījums.
- Optimizēta normatīvo aktu sistēma.
- Palielināta vietējo pašvaldību iesaistīšanās ĪADT pārvaldībā, izveidojot publisko un privāto partnerību.

Vairāk par projekta rezultātiem - <http://integralplan.daba.gov.lv>

Eiropas Savienības Kohēzijas fonds

Pārvalde 2016. gada nogalē uzsākusi Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā” jeb “Dabas skaitīšana” (5.4.2.1/16/I/001) īstenošana.

Projekta finansēšanas pamatojums ir Darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība" 5.4.2. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības

līdzdalību vides pārvaldībā" 5.4.2.1. pasākums "Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ekosistēmu aizsardzības priekšnoteikumi".

Projekta uzdevums - veikt Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu jeb dzīvotņu izplatības un kvalitātes apzināšanu – dabas skaitīšanu, lai iegūtu detalizētu un pilnīgu informāciju par esošajām dabas vērtībām Latvijā. Projekta izpratnē dabas vērtības ir dabas ainavas ar zālājiem, mežiem, purviem, jūras piekrasti un kāpām, upēm, ezeriem, iežu atsegumiem un sugu daudzveidību tajās. Tā pat projekta laikā plānots izstrādāt divdesmit īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk tekstā - ĪADT) dabas aizsardzības plānus un piecus īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības plānus.

Projektā iegūtie dati tiks ievadīti dabas datu pārvaldības sistēmā *Ozols*, kas būs savietota ar citām valsts informācijas sistēmām. Tas samazinās izmaksas un termiņus, kādos tiek izsniegtas dažādas atļaujas un saskaņojumi saimnieciskajai darbībai. Izmantojot datu bāzēs iekļauto informāciju, būs iespējams mērķtiecīgāk plānot saimniecisko darbību un teritoriju attīstību, rēķinoties ar īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izplatību, tādējādi efektīvāk sabalansējot dabas saglabāšanu un tautsaimniecības attīstību. Vairāk par projektu - www.skaitamdabu.gov.lv

PĀRVALDES PERSONĀLS

2016. gadā Dabas aizsardzības pārvaldē darbinieku un ierēdņu skaits – 130.

3. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes amata vietu skaits un sadalījums
(Informācija uz 2016.gada 31.decembri)

Darbinieku skaits 2016. gadā	Ierēdņu skaits	Darbinieku skaits
130	67	63

4. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes personāla vidējais sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām. (Informācija uz 2015.gada 31.decembri)

Vecums, dzimums, skaits	Sievietes - 70	Vīrieši - 60
20-29 gadi	13	8
30-39 gadi	18	10
40-49 gadi	17	13
50-59 gadi	20	23
60-69 gadi	2	6
70 gadi un vairāk	-	-

5. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo izglītības līmenis. (Informācija uz 2015.gada 31.decembri)

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits	Ierēdņu skaits
Bakalaura grāds	39	44
Maģistra grāds	14	23
Doktora grāds	-	1
Vidējā izglītība	9	-

DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Viens no Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumiem ir nodrošināt sabiedrības informēšanu par par iestādes darbību, pieņemtajiem lēmumiem, dabas aizsardzības aktualitātēm. Īstenojot šos uzdevumus, Pārvalde turpināja mērķtiecīgu komunikācijas politiku, sadarbojoties ar medijiem, organizējot informatīvus pasākumus u.c. aktivitātes, kā arī attīstot dabas izglītības centru darbību.

Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Pārvaldes ietvaros radītā informācijas aprites shēma nodrošina sekmīgu sadarbību ar medijiem un sabiedrības informēšanu visos Latvijas reģionos.

Informācija par iestādes darbību, pieņemtajiem lēmumiem, iestādes viedokli, aktualitātēm regulāri sagatavota un publicēta gan Pārvaldes tīmekļa vietnē, gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājaslapā.

Tāpat Pārvaldes speciālisti gatavojuši rakstus, snieguši informāciju un intervijas gan nacionālajiem, gan reģionālajiem medijiem par aktuālajām norisēm dabas aizsardzībā, dabā, īstenojamiem projektiem.

Aktīva komunikācija notikusi arī sociālajos tīklos Twitter un Facebook. Regulāri papildināts Youtube konts ar Pārvaldes projektos izveidotiem video materiāliem. Statistikas dati apstiprina stabili interesentu loka pieaugumu, kas liecina par šo informācijas apmaiņas kanālu augošo nozīmi.

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas funkciju nodrošinājis dabas izglītības centrs “Meža māja” Ķemerose, “Pauguri” Līgatnē, “Rāzna” Lipuškos, “Slītere” Šlīterē, “Vecupītes” Kocēnu novadā un “Ziemeļvidzeme” Salacgrīvā. Tajos organizētie pasākumi tematiski saistīti gan nozīmīgām starptautiskām norisēm – Mitrāju, Ūdens, Bioloģiskās daudzveidības, Eiropas parku dienas u.c., gan vispārīgiem dabas daudzveidības jēdzienu skaidrošanas un saglabāšanas jautājumiem. Pasākumos un nodarbībās piedalījušies skolēni, ģimenes, pieaugušie, interešu grupas.

Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti

Nodrošinot viedokļu apmaiņu par dabas aizsardzības aktualitātēm, dabas teritoriju dabas aizsardzības un apsaimniekošanas aspektiem un sugu aizsardzību, dažādu projektu ietvaros rīkoti informatīvie semināri, sabiedriskās apspriešanas sapulces, u.c. pasākumi.

2016. gadā Pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija organizējusi daudzpusīgas aktivitātes sabiedrības informēšanai un izglītošanai par vides un dabas saglabāšanu.

Biotopu apsaimniekošanas praktiskajos darbos iesaistīti talcinieki no visas Latvijas un pat no ārvalstīm.

Organizētas vairākas “Zaļās pēcpusdienas”, lai izglītotu vietējos iedzīvotājus par dabas vērtībām viņu dzīvesvietu apkārtnē, kā arī, lai izzinātu sabiedrības viedokli par apmierinātību ar DAP darba kvalitāti un citām sabiedrībai būtiskām tēmām.

Pārvaldes speciālisti piedalījušies vairākos Latvijas mēroga publiskajos pasākumos ar izglītojošām spēlēm un citām aktivitātēm, tādējādi vairojot Dabas aizsardzības pārvaldes atpazīstamību sabiedrībā kopumā.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Turpināta sadarbība ar dažādām nevalstiskajām organizācijām – Gaujas Nacionālā parka fondu, Ķemeru Nacionālā parka fondu, Latvijas Dabas fondu, Latvijas Ornitoloģijas Biedrību, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju „Lauku ceļotājs”, Tūrisma valsts attīstības aģentūru, biedrību „Pēdas”, Vides izglītības fondu ekoskolu programmas ietvaros u.c.

2016. gadā Dabas aizsardzības pārvalde turpināja aktīvu sadarbību ar EUROPARC Federāciju. Tās paspārnē Eiropā darbojas Jauno reindžeru programma. Aizvadītajā gadā pirmo reizi Latvijā sekmīgi noorganizēta un aizvadīta šīs programmas starptautiskā pieredzes nedēļa. Pasākums notika Gaujas Nacionālajā parkā, un tas pulcēja Jaunos reindžerus no desmit Eiropas valstīm un 12 aizsargājamām dabas teritorijām.

Biedrības “Dabas koncertzāle” un Dabas aizsardzības pārvaldes kopīgi īstenotais ikgadējais multimedialais pasākums “Dabas koncertzāle” 2016. gadā saņēma Eiropas Komisijas Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritoriju tīkla “*NATURA 2000*” balvu kā labākais vides komunikācijas projekts. Šīs balvas pasniegšana ir viens no nozīmīgākajiem starptautiskajiem pasākumiem, kurā tiek vērtēti valstu sasniegumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Kā norādīts nominācijas anotācijā, “Dabas koncertzāle” rada inovatīvu un veiksmīgu veidu, apvienojot mākslu, zinātni, mūziku, dzeju un video projekcijas pievērst sabiedrības uzmanību dabas problēmjautājumiem.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru uzlabota dabas tūrisma infrastruktūra, izveidoti dažādi informatīvi un izglītojoši materiāli.

Sadarbības līguma ar SIA “ZAAO” ietvaros, piesaistot arī Valsts vides dienestu, īstenota informatīvā kampaņa “Lasi skaļi, dzīvo zaļi!”, lai izglītotu dabas teritoriju apmeklētājus par to, kā atpūsties draudzīgāk un atbildīgāk pret dabas vērtībām un vidi kopumā.

Latvijas Ornitoloģijas biedrība radījusi īpaši Pārvaldes dabas izglītības centru lietošanai domātas interaktīvas spēles par putniem.

Sadarbībā ar biedrību “Vides izglītības fonds” kampaņā “Mana jūra” rosinātas idejas pārgājienu maršrutiem.

DAP dabas izglītības centru izglītojošās spēles bez atlīdzības izsniegtas lietošanai bērnu vasaras nometnēm u.c. interesentiem.

Pārvaldes speciālisti konsultējuši NVO pārstāvjus savas kompetences ietvaros.

2017. GADA GALVENIE UZDEVUMI

2017. gada Dabas aizsardzības pārvaldes galvenie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir noteikti Dabas aizsardzības pārvaldes 2017. gada darba plānā.

Par prioritātēm izvirzītas:

- sekmīgi uzsākt un īstenot ES Kohēzijas fonda projektu “Dabas skaitīšana” un ES nozīmes aizsargājamo biotopu inventarizācijas procesu visā valstī;
- ieviest un pilnveidot kvalitātes vadības sistēmu;
- ieviest Ķemeru NP Ilgtspējīga tūrisma attīstības rīcības plānu;
- īstenot ĪADT, sugu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus, uzsvaru liekot uz sugu dzīvotņu un biotopu stāvokļa, kvalitātes un platību palielinājumu, sabiedrības izpratnes un atbalsta pieaugumu, pārkāpumu samazinājumu;
- pilnveidot ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības sistēmu, ekspertu darba kvalitātes uzlabošanai;
- nodrošināt informācijas pieejamību valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšanu atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām;
- sekmīgi veikt dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas kontroles ĪADT, CITES uzraudzības un kontrolējošās iestādes funkcijas u.c. normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus;
- turpināt dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” uzlabošanu un papildināšanu;
- veicināt dabas izglītības centru darbību un palielināt sabiedrības izpratni par dabas vērtību nozīmi, pārejot sabiedrisko attiecību jomā uz mērķtiecīgu un proaktīvu komunikāciju;
- realizēt visu uzsākto EK Life programmas finansēto projektu aktivitātes.